

Jacintson

ANY IV

MARÇ 1931

N.º 39

LA DANSA MÉS BELLA...

PORTANTVEU DEL FOMENT DE LA SARDANA

ADHERIT A LA LLIGA SARDANISTA

SVMARI

Benvingut, Francesc Macià!; Consells...?, per Carreres.—Per Carnaval, tot s'hi val...!?, per C. V. Burc.—Entorn de la dansa, per Jordi Cimalt.—El secret, per Manuel Capdevila.—Micol, Joan Alcover. — « Alionor » : Dansa i lascivia, per Joan Forment.
Cançó, per Tomàs Garcés.
Noticiari.

FIGVERES

EN
EL
RAM
DE LA
ELEGANCIA
MASCULINA
DIR

PUIG-PARIS

ES
DIR-HO
TOT

ANTIGA CASA

Fills de Josep Massot

Fundada l'any 1850

ÉS LA PREFERIDA DE LES
SENYORES ELEGANTS

PER LA SEVA ORIGINALITAT.

PEL SEU BON GUST.

PELS SEUS IMMILLORABLES GÈNERES

PELS PREUS VERITABLEMENT REDUITS

PLAÇA CONSTITUCIO, 25 i 26

FIGUERES

ESCOLTEU!

¿Ja sou client de la

RELLOTGERIA

VARELA?

La casa VARELA serveix

bé i és econòmica.

LLIBRERIA CANET

DIARIS REVISTES LLIBRES

SARDANISTES,

AIMANTS DE NOSTRA DANSA:

COMPREU EL LLIBRE

LA SARDANA

DEL CONEGUT FOLKLORISTA

JOAN AMADES

LA DANSA MÉS BELLA...

PORTANTVEU DEL FOMENT DE LA SARDANA DE FIGUERES

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: SOCIETAT CORAL «ERATO»

BENVINGUT, FRANCESC MACIÀ!

AVUI de pas per la nostra ciutat hem pogut saludar el patrici català i envejable ciutadà Francesc Macià.

A la fi se li ha permès, encara que amb un seguit d'obstacles, la tornada a la seva Pàtria.

Porta llargs anys d'exili, els quals l'han ajudat a fer més fecunda la gran campanya liberal que dirigeix aquest meritori i lluitador ciutadà.

Des de Bèlgica, la seva veu s'ha fet sentir en tots els moments propicis; a bastament coneixem tots les seves interessants gestes.

Jo admiro els homes de caire radical com Macià.

Medita i obra amb pulcritud estudiada; sempre amb serenitat i estoïcisme, no l'espanten els paranys que li preparen per a fer-lo fracassar, sap que batalla per una causa noble i té completa seguretat d'ésser el que riurà darrer.

Hem de procurar, per tots els medis, que Macià no ens torni marxar, la seva grata companyonia i facilitat directiva, ha de donar sabrosos i abundants fruits, a no tardar.

Al mateix temps que ens plau saludar-lo respectuosament, li fem ofrena d'una amistat sincera, tot pregant-li que la recordi quan li plagui.

CONSELLS...?

Dies enrera uns companys comentaven un article aparegut en un setmari local, en el qual es volia posar en evidència a les Entitats, com la nostra, que encobertament, deia l'articulista fem política.

No vull entaular una polèmica, primerament per no estar bastant assabentat de l'assump-

te, car no he vist l'article en qüestió, i no per no haver fullejat el setmanari d'aquell dia, sinó perquè jo solament llegeixo els articles, la signatura dels quals reconec com a solvent.

M'agrada d'instruir-me, però em dol de perdre el temps llegint solts poca-soltes i desentonats.

Tornant a l'assumpte, crec carrincló que de cop i volta surti de tras cantó un senyor que per instint de trobar defectes i temes nous, arriba a fer més planxes que Cambó i vol que hom es doni compte que no deu fer-se política en entitats com el Foment, i diu que no és lògic que el nostre portantveu deixi traspuar l'ideologia liberal i demòcrata dels que el fem.

Per ell nosaltres no hauriem de pensar més que a dansar sardanes, en el més estricte mot, fer ballarugues i prou.

Que ens permeti assabentar-lo que no som del seu parer.

El nostre portantveu i actuació va completament lligada a la nostra acció, som lluitadors de l'ideal, d'un ideal franc i noble; no tenim doble personalitat, som dels que pensem que és contraproduent repartir les energies, defensem i fem conèixer la dansa del poble creient fer un bé al poble, la nostra marxa està amb consonància amb preuats sentiments; jamai hem col·laborat amb organitzacions i agrupacions que poguessin perjudicar la nostra dignitat d'homes.

Si anem errats agràiem que s'ens ho demostrï; però, que ho faci qui tingui orientació definidai capacitat necessària.

Mentrestant seguirem el camí emprés, i si d'això se'n diu fer política, no ens resta més que donar-hi la nostra conformitat, però que sàpiga l'articulista en qüestió, que trobem molt digne esmerçar les forces fent obra racial.

CARRERES.

22 de febrer de 1931.

«Per Carnaval, tot s'hi val»...!?

EL Carnaval, d'antiquíssim fons religiós vingut del paganisme greco-romà, ha persistit en tot temps i en diverses religions fins avui dia.

Aquest «Adéu a la carn», motiu tal vegada de la diada, ha estat acompanyat de sàtires sarcàstiques i obscenes: el poble aprofitava la diada per a fer de les seves. Els pobres vassalls feien un va-i-tot; es burllaven dels seus propis senyors, dels amics i enemics.

Però en els temps presents el Carnaval és sols un motiu de festa i d'una mica de tabola.

L'ambient més civilitzat i liberal d'avui respecta i es guarda de certes gosadies.

Però la perpetuació del Carnestoltes vol dir que existeix encara una esclavitud vestida d'altra manera.

Encara que no hi ha comparació d'ara amb abans, quant a llibertat, no podem pas pensar que ja hem arribat a la

meta. Aquesta llibertat relativa no compta. L'estat del ànim és més o menys com el dels altres temps.

Les pobres víctimes, els màrtirs d'aquells règims, l'actitud dels quals trobem digníssima, eren, allavors com ara, tinguts per *uns caps escalfats*.

Però bé, deixem per un altre costat aquests revolucionaris i vegem que per evolució s'ha perdut la mica de bo que novellament s'aprofitava d'aquestes diades.

Per Carnaval, les sardanes i les altres danses són el nervi de la festa; les disfresses són no res menys que una nota de color més o menys mal donada.

Els neòfits sardanistes són dels que més la van aprofitar.

Els novells sardanistes que sols saben fer els quatre punts comptats, apresos després de treballs i bona voluntat d'algun company, esperaven la diada propícia de posar a la pràctica el poc que saben.

Un hom vacil·lava, però els amics us deien: «apa home, vina a la rodona, que per Carnaval, tot s'hi val...»

Jo faig memòria i recordo els precés que em feien. « Què fas aquí parat – em deien –, no siguis gamarús, vés cap a la plaça, que toquen sardanes, i aprèn de ballar, que és carnaval... »

I tanta era l'influència d'ésser Carnaval, que, a la tarda, amb uns amics tots disfressats, vam fer una rotllana en una societat. Ja hi vaig ésser pel troç. Entren altres bons balladors – que devien badar – i ja està. Vinga anar cap aquí i cap allà, i no sabia el que em feia; jo mateix em trepitjava el dominó... Breu: Allò era un suplici.

Va ésser la primera sardana que he ballat. Devia tenir uns quinze anys.

Ara, quan penso que tots aquests mals-de-caps per iniciar-se en el sardanisme són abolits per obra i gràcia del nostre Foment de la Sardana, no puc menys que embadalir-

me, puix que avui tot això ho evita el bon jovincell figuerenc que vol saber ballar sardanes.

Avui no cal esperar l'eventualitat d'unes festes carnavalesques per a començar a ballar-les. Això sempre resulta, per segons qui, de records pocs agradables, i que a molts aquell començament els priva d'ésser sardanistes per tota la vida.

Què és això? em direu vosaltres, com si hagués trobat en el Foment la pedra filosofal o el miracle.

No és res de particular, amics. Feu-vos soci del Foment, si no en sou, i allisteu-vos al seu ensenyament de sardanes, i ja està. I tant li fa que sigui istiu com hivern.

Al cap de poc us trobareu que sou uns veritables sardanistes, i podreu agafar dignament la mà de qualsevol damisella en qualque sardana.

* * *

No sóc prou clarivident per a assenyalar tots els benifets del nostre Foment. Però sento dins meu una força que m'esperona en l'obra proselitista: tot català que senti el seu nacionalisme ha d'aprendre o afavorir positivament aquesta genuïna representació que és la *nostra dansa*...

Indubtablement, cada un que s'aplegui en el si del Foment, si no ho és, esdevindrà un bon patriota.

També, gràcies al Foment, s'haurà aconseguit fer anar lligat d'un cop l'ESPLAI amb la CIUTADANIA.

* * *

Ja veieu com és d'anacrònic i d'inservible, com més va més, el Carnaval..!

Ara que és passat i el veig de lluny, m'apar una bruixa de cabells blancs estrijolant-se.

C. V. BURC.

ENTORN DE LA DANSA

MOLTES vegades en contemplar unes rotllanes en qualsevol ballada de sardanes, s'us suggereixen un munt d'observacions a fer entorn de la dansa i, per tant, motius a bastament concrets per a tractar-los en diferents temes sardanístics.

Es per això que d'enmig d'aquests temes, en volem, ara, destriar un que, encara que no sigui de molta importància, és almenys necessari parlar-ne – per poc que sigui – per a palesar una vegada més les màximes qualitats que té en bellesa plàstica la nostra dansa.

Parlarem, doncs, de l'elegància en el dansar la sardana.

A què cosa en direm elegància en el dansar?

Si l'elegància és tot allò dotat de gràcia, noblesa i senzillesa, tot allò que hom hi veu una perfecció, un mirament, una pulcritud, què no ha d'ésser l'elegància en la sardana?

Forçosament, l'elegància en la dansa catalana s'ha de manifestar d'una manera senzillíssima, noble i bella a l'ensem, irradiant discretament i pulcra el gaudi de si mateixa.

El dansaire no serà més elegant ni farà reeixir més elegantment la rotllana on es posi, pel sol fet d'anar més ben abillat, sobretot més mudat i presumit que els

altres, no. Aportarà més elegància a la rotllana no aquell que vagi amb un trajo ratllat, a l'última moda, ni aquella de riques i fines robes, ni el de les sabates de xarol ni la del capell «chic» i formós, sinó aquell o aquella que per la seva senzilla vestimenta, encara que no luxosa, però ben neta i polida; per la seva naturalitat i delicadesa en el puntejar, per l'exquisidesa i finor en el suau saltar sembla que els peus li aletejen, que embaumats pels perfums de les belles tonades dansen gentilment, noblement i amb ardidesa. Es en aquests éssers on rau la vertadera elegància en la sardana.

Més que enuig, el que va ben mudat i estrafà la dansa, ens ha de causar pena. Sí, compadiu-lo a aquell individu que, amb tot i el seu luxe, quan es posa en una rotllana és la nota discordant, puix que als mirallets per a caçar aloses del seu vestir hi va – però mal agermanat – el seu esperit pertorbador, aixopluc empobrit on hi nien les més mesquines intencions de posar en activitat la seva carrincloneria.

Volem una dansa senzilla, naturalíssima, nítida i cristal·lina com l'aigua de les nostres fonts muntanyenques, ben clara i genuïnament catalana.

JORDI CIMALT.

EL SECRET

QUÉ ho deu fer, doncs, que els nostres músics s'hagin preocupat tan intensament d'aportar a la composició sardanística el saborós extret de l'ànima llur? Què ho fa que la dansa de la sardana s'hagi extès en tanta de manera? Què ho fa, en definitiva, que hagi estat convertida en un símbol?

Debades cercaríem la motivació d'aquest fet en causes purament externes.

Per suggestiu que sigui per a un músic el so de la tenora, amb unes quantes proves s'hauria sentit satisfet de tractar aquest instrument. Per molt bella que sigui la nostra dansa, plàsticament considerada, no s'haria propagat per Catalunya tan ràpidament, essent així que, per dissort, no sol ésser suficient de la bellesa d'una cosa, pel seu triomf, i la sardana manca, precisament, dels gaudis fisiològics que motiven l'universal èxit d'altres danses.

La sardana ha triomfat pel seu caire espiritual.

La sardana és la més humana de les danses, per això encisà Maragall. La sardana,

com els homes, té cos i ànima. El cos és la part exterior: la dansa, la música. I veureu com és un cos ben gentil i que posseeix una exuberant varietat d'abillaments. Cada compositor i cada dansaire la vesteixen segons llur temperament i gust; cada organitzador la porta a l'ambient que més li plau.

El secret de l'èxit, però, és l'esperit de la sardana. Ens veuríem negres per descriure'l, perquè com tots els esperits, no té forma, ni color, ni dimensions. No més sabem que es tracta d'una ànima, una gran ànima, i d'una ànima catalana.

La sentim en l'emoció que ens envaeix en lliurar-nos a la sardana i en escoltar-ne el so. Es una emoció a part de l'impressió que us fa la bellesa corporal. Es el trasbalsament que us produeix el percebre en la vostra ànima el refrec d'una altra amb la qual us sentiu identificats, una ànima que és ben vostra i és de tots els vostres germans. Es la frisança del capteniment de l'existència de l'ànima col·lectiva.

MANUEL CAPDEVILA.

DIUMENGE, DIA 8 DE MARÇ

BALLADA DE SARDANES AL PARC-BOSC

A LES 3 DE LA TARDA

COBLA: ANTIGA PEP

(DETTALLS PER PROGRAMES)

Micol

Siau humils de cor, humils de rostre
per què sia fruitós el ventre vostre
o dones maridades; un sol gest
pot ésser glaç funest
que trenqui l'amorosa intimitat;
una paraula aspriva
pot eixugar per sempre la font viva
de la maternitat.

Sabeu aquell pastò
que posava la pedra de la fona
allà on posava l'ull, i en el sarró
la cítara dugué per companyona,
i esqueixava la boca del lleó?
Bé se'n recorda la reial princesa
de la calrada encesa
que al sol esguard del jove l'enrogí;
del jorn que fou promesa
per esposa al minyó, fill d'Isaí;
del tendre sobressalt
amb què sentia per la mà del jove
polsada l'arpa d'or, dintre l'alcova
on jeia, febrósenc, el Rei malalt.
Bé se'n recorda de la nit cruel
en què salvà la glòria d'Israel
de l'odi de Saül, aquella nit
que amb el tebi llençol de noviances
aidava a despenjar-se el seu marit
del niu de sos amors, voltat de llances...

Més ara prou daria
els jorns presents de pau i d'esplendor
per aquells jorns de febre i agonia.

En el trespol son
de la cambra de repòs a on reposa,
no hi sentirà mai la tendra esposa
el pas de son sentit.
Quan torni afadit de la batalla,
no li treurà la mà
de ferre qui el gneix,
ni damunt l'ampit, niu d'harmonies,
on la ferventa inracció glateix,
el cap reclinarà, un altres dies.

Quina sa culpa la quina dissort
estèril la deixà fins a la mort?

Un dia, el fum de sacrificis flota
damunt un mar de multitud devota,
i l'arca d'aliança
entra a Jerusalem al seu davant
vibren clarins i cànecs d'alabança.

Dansa Israel i dansa
el gloriós David amb un infant.

Però Micol, que amb diadema d'or
l'espera en el pati, seca d'orgull,
sent la befa en el cor,
i amb mots de vident al Rei acull.
«Oh, com escau el rei moure sos membres
mal abillats amb túnica subtil,
per estrafer la dansa de les fembres
de la casta més vident»

David calla un moment, però bé es deixa
endevinar en son esguard de fel
que en son interior quelcom s'esqueixa,
arrabassat de rel.

«Jo, guardador d'ovelles,
que he dormit amb el cap sobre el pallús,
i en el desert, amb balbuceig confús,
he confegit el salm de les estrelles;
i l'unció divina
he rebuda en la pole de mon cabell,
i amb sang de filisteus he fet vermell
ton tàlem de regina;
jo, coronat per Déu
cabdill de sa nació, més que ton pare,
més que el llinatge seu,
jo davant del Senyor he dansat ara
i tornaré a dansar a la faisó
de les més envilides criatures,
perquè és l'enviliment adoració
al Déu de les altures.»

No em pot entendre a mi la qui no ama
la fe, la senzillesa
i la ferventa pietat que inflama
els cors humils en santa embriaguesa.»

Així diu el vident,
i es decanta per sempre de Micol
que, sufocant l'irredimible dol,
va ser la viuda d'un marit vivent.

JOAN ALCOVER.

« ALIONOR »

Fragment de novel·la inèdita

DANSA I LASCIVIA

Forçada, Alionor, a romandre entre els murs centenaris de l'enesprat castell dels Carmanys i no podent resistir la sopitesa d'aquelles hores tedioses que, com madeixa mecànica el temps anava descabdellant, bentost cercà entre el plàcid brogit de les joventuts camperoles, el sucós esplai que li fes oblidar els instants nostàlgics dels seus triomfs i dels seus flirteigs. I, així un dia i un altre dia, la vegérem dansar en mig de la plaça, al costat de les moces del poble, com també en les balles d'orquestra de bracet amb el jovent. La seva condescendència esdevingué tan proverbial que ja els bordegassos atrevits no reparaven en fer-li brometes i contar-li alguna amoreta que la feien sospirar.

Les amigues atentes a la seva distinció, manies voltes organitzaven excursions a les quals ella corresponia amb agraïments efusius. Lentament Alionor s'identificava amb els divertiments platxeriosos del poble, i aquella vila, tan repulsiva i agre del principi, acabava per domenyar-la i sotmetre-la inconscientment.

L'istiu avançava. L'esmeragda dels camps que onejava arreu, lentament prenia el groc de l'or brunyit. S'atancava la sega. I, entre els molts camperols que van oferir-se al masover dels Carmanys pels quefers agrícoles d'aquella temporada, bentost va destacar-se l'esbelta complanta de Tomàs, jove vingut de terres llunyanes, d'ulls grossos i rutilants, i de rulls opalins i riçats.

Fou tanta la simpatia que ja de bell antuvi inspirà la presència de Tomàs que, tot seguit esdevingué el mosso de confiança de la casa. Trempat com una daina en l'obrar i carinyós en la seva parla, arribà a captar-se a tal punt l'apreci de D. Juli - el senyor - que àdhuc fou seleccionat d'entre els jornalers, per només tenir cura de l'euga roja que, l'amo es retenia, com una gran joia, per enganxar-la a la tartana quan solia eixir de visita pels camps i pobles vorers.

I com sigui que Alionor, sentia, a tothora,

l'encís de l'aire lliure i del cel obert, es dalia per acompanyar son pare arreu on anava. D'aquí que, ja en els primers dies, el mosso feia coneixença amb la pubilla dels Carmanys, la qual ja al primer cop, se l'hauria empassat com un dolç.

Les segues havien finit i les festes majoneres de les ruralies sovintejaven com les gropades. I, Alionor, que encara servava el desfici per les balles populars, es complavia en convèncer son pare per tal que Tomàs, els transportés amb l'euga roja, als pobles veïns, radiants de festa i de beutat.

Haviem arribat a l'agost. Riudemorts bullia i s'exornava de grans atractius espectaculars.

Estaven en plena festa major. I heus aquí que mentre la cobla s'afilerava dalt d'un cadafalc fet de taulons de pi, la filla dels Carmanys, la pubilla més rica i guapa de la comarca, arribava a la plaça del poble, acompanyada de son pare i del mosso.

El bullici de gent era enorme. Arreu destacaven les coloraines llampants dels vestits nous i les camises, blanques de bugada, del jovent. En un angle de la plaça, una cobla afilerada, amb simetria dubtosa, començava a rompre llurs tonades, per veure, com moments després es movia tota aquella abigarrada multitud que des de les masies i poblets havien afluït a la festa. El punteig era lleuger. Cèrcols i més cercols humans es sentien enardits per aquella música sentimental que els hi arribava al cor i, peus i cames, braços i cos, obeïen al ritme ancestral de la dansa. En tant, Alionor, neguifosa, mirava engelosida aquelles anelles humanes que tantes voluntats ajuntava, ensems que Tomàs romania al costat seu, emmudit, bo i sentint l'enveja d'aquells instants delitosos amb què la joventut expansionava la seva alegria. La animació anava creixent.

A dolls, rajava la vena melòdica d'aquella sardana, omplint el buit de l'espai, mentre el

somriure floria en els llavis dels dansaires i els cors dels espectadors sotraquejaven d'emoció, llur delectança es reflectia arreu. I, Alionor, febrilenca i inquieta per quelcom enigmàtic que planava damunt del seu esperit, clavà els seus ulls fosforescents a Tomàs que, estona ha es morfonia i perdia l'alè davant la tendresa que la dansa li encomanava. Breus moments van parlar-se les mirades abrusadores de la pubilla i el mosso, per després, com si un ressort invisible electri-sés llurs voluntats, i ajuntessin per donar-se les mans i obrir-se lloc en una d'aquelles anelles humanes que, embriaga de joia saltironava «la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan.»

Quina sensació, fins llavors inconeguda, resseguia les pregoneses de l'ànima rústega del pobre mosso! Quin calfred més misteriós feria la sensibilitat d'Alionor al sol contacte de llurs mans, blanques i suavíssimes, amb les de Tomàs aspres i rugoses!

Per una d'aquelles lleis del contrast, el contacte febi de carn humana, va deixar-los de moment com hiperestesiats i, solament d'esma anaven seguint el ritme de la dansa.

Aprés, ella, poc a poquet, moguda pel conjur d'aquell cant idil·lic, saltironava gràcil i majestuosa, atraient-se les mirades dels espectadors. Mai la seva formosor havia abastat una potencialitat tan gran. La línia de sa faç implacable, junt amb l'acarminat de sos llavis divins contrastaven bellament amb la nuesa de son coll de vori. I la corba majestuosa de sos pits mòrbids, harmonitzant amb la presumciosa insi-

nuació de sos peus menuts retallava una delineació escultòrica digna d'una estatueta etrusca.

Alionor tornava a sentir-se triomfal, car l'ambient s'enraria i per l'espai hi creuaven espurnes de desig. Veia a l'entorn seu mirades abrusadores que la cobdiciaven i una febre voluptuosa que la feia estremir. Allí no escoltava adulacions d'adolescent afemellat com en les «soirées» aristocràtiques, sinó que eren sospirs d'home mascle que la foguerada de la sensualitat enterboleix el cervell.

Tot el pur estetisme que enclou la noble dansa catalana, en aquella plaça, s'havia trasmudat en lascívia, en trobar-se amb una multitud rudimentària i sedenta que, golafre hauria mossegat els pits turgents d'Alionor i la nuditat d'aquelles carns virginals. I és que ella es sentia tan bé; posseïa aquelles tèrboles mirades tan a pleret que, fins semblava que del seu cos irradiaven espurnes de luxúria.

Les balles s'havien acabat. El sol s'ajocava rera les muntanyes i quatre parracs de núvols regalimaven gotims de sang. I pels caminois, que el poble es bifurquen a les foranies hi caparrejaven les parelles que retornaven a ses llars. Era l'hora de les confidències amoroses; l'hora plàcida dels enamorats. En tant, a través de la carretera reial l'euga roja dels Carmanys passava com una exhalació, agullonada per la febre de Tomàs que sentia prop seu la voluptuositat de les carns d'Alionor.

JOAN FORMENT.

Hom no pot concebir l'amor sense l'odi.

Quan molt s'estima una cosa, una persona, tot el que sigui, molt s'ha d'odiar a qui la maltracta.

Per a fer més palès el nostre amor, dansem; per a exterioritzar el nostre odi, cantem.

Posem lletra a la dansa i ja tenim la cançó; posem, de la mateixa manera, plàstica a l'himne i tindrem la dansa de l'odi.

CANÇÓ

*A la plaça fan ballades;
com refila el flabiol!
L'acàcia és tendra, mullada
per una mica de sol.
La noia somriu i dansa,
el mar és quiet i clar;
a la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!*

*Noia de la doble trena
i de l'esguard mig perdut,
noia de la sina forta
i la galta de vellut,
mentre sona la música
us duria de la mà.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar.*

*Vora la nau que reposa
amb el velam recollit,
sota el cel roig de la posta,
la tenora alça el seu crit;
el cucut en la llunyària
ja comença a sanglotar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!*

*Sense mí, però, l'anella
farà igual el seu camí.
Al cel hi ha una estrella humida
i ara s'ha girat garbí;
al cel hi ha una estrella humida
però el cel encara és clar.
A la plaça fan ballades
prou me plauria ballar!*

*La cobla ha emmudit. Les noies
enfilen el vell carrer
on hi ha la font que raja
i l'ombra del lladoner.
La cobla ha emmudit, més ara
altra música hi haurà;
a la plaça fan ballades,
l'aigua, els estels, l'olivera
d'amagat s'han dat la mà.*

TOMÁS GARCÉS.

NOTICIARI

EL diumenge, dia 22 del passat, arribà a Catalunya, després d'un llarg exili de prop de 8 anys, el gran lluitador polític, el cabdill septuagenari Francesc Macià.

No cal que diguem que, malgrat la rapidesa amb què se sapigué la seva arribada, una molt nodrida gernació de figuerencs acudí a l'estació per a saludar a l'«Avi» i fer-li entrega d'unes flors ben humils, però rublertes dels millors dels entusiasmes.

Benvingut siau Francesc Macià!

EL dia 22 del passat febrer deixà d'existir a Madrid, on residia darrerament, el culte empordanès, soci del Foment, senyor Ignasi Fages de Climent.

Sentim, verament, el traspàs d'aquest gran entusiasta de les nostres coses i d'una manera decisiva de la sardana. Ens plau plau remarcar ací, que no havia mancat mai en fer acte de presència a les nostres festes sempre que es trobava a la nostra ciutat.

A la seva família fem extensiva, ben sincerament, la nostra condolença.

ASSABENTEM als nostres col·laboradors, socis, amics i lectors, que estem preparant un escollidíssim i nodrit número extraordinari per al mes de maig, dedicat a les festes de la Santa Creu.

D'aquest extraordinari se'n farà un crescut tiratge i no dubtem que serà un número molt sol·licitat, car, sense voler pecar de vanitosos, procurarem sigui d'una pulcritud i presentació exemplar.

Per tant, doncs, des d'aquestes planes ho fem públic, esperant la bona ajuda de tots i, d'una manera especial, dels nostres col·laboradors, als quals preguem es vulguin donar per assabentats, aportant-nos els seus treballs.

Gràcies a tots per endavant!

CALÇATS PALLACH

sempre les darreres novetats
a preus econòmics i garantits.

Enginyers, 2

DURANT les passades diades de Carnestoltes s'han celebrat, a la Plaça de la Constitució, sengles ballades de sardanes, al matí i a la tarda, les quals s'han vist molt concorregudes.

Veiem amb goig s'hagin reemprengut aquestes ballades que cada any tenia per costum organitzar l'Ajuntament de Figueres.

El refilar del flabiol ens delecta l'orella; el so de la tiple pessigolleja les nostres cames; el cant de la tenora ens percudeix fins al cor... De primer, hom escolta amb encís, després es sent endut a la dansa, i, finalment, sent dintre el pit l'efervescència de la sang que bull.

PROGRAMES I PUBLICACIONS REBUDES:

«Ressorgiment» de Buenos Aires.

«Mai Enrera» del Club Excursionista de Gràcia.

Programa-portantveu del Foment de la Sardana de Ripoll.

Portantveu del Foment de la Sardana de Sabadell.

«La Sardana» portantveu del Foment de la Sardana de Barcelona.

Butlletí de la Societat «Iris» de Mataró.

«Gaceta Musical» de Barcelona.

Portantveu del Grup Excursionista «Perala» de Barcelona.

Cabdal importància en la sardana té també el moviment dels braços. De cap manera s'ha de fer un moviment sistemàtic com un ninot de molles. Els braços es mouen perquè tot el cos es mou a la cadència del ritme. No val a moure els braços desagermanats del moviment del cos.

PER A LA NOSTRA BIBLIOTECA:

Hem ingressat a la biblioteca del Foment el següents llibres de la col·lecció «Estudis Socials i Polítics»:

Lenin. — El pagès rus, de Màxim Gorki.

Massarick, de Evzen Stern.

Manifest del Partit Comunista, de Karl Marx i Friedrich Engels.

El comunisme i la qüestió nacional i colonial, de Lenin, Stalin i Buckkharin.

Discurs a la Joventut, de Jean Jaurès.

Per a ésser socialista, de Léon Blum.

Recordem a tots els socis que aquests llibres, com tots els que tenim, estan a llur disposició.

Conferències per a senyoretetes Hores a propòsit COL·LEGI EMPORDANÉS

HEM rebut dels socis del Foment E. Puigdevall i A. Carreres, quatre excel·lents fotografies obtingudes el dia de la celebració del 114 aniversari del naixement d'En Pep Ventura.

Agraïm sincerament als amics Puigdevall i Carreres la seva gentilesa.

EL nostre amic i estimat col·laborador Joan Forment ha estat designat per a ocupar la plaça de Mestre dels Grups Graduats de Barcelona.

Sincerament, li adrecem la nostra més cordial enhorabona.

Garatge i Reparació d'Automòbils. ESTEVE ROVIRA Sant Vicents, 39 i Vilafant, 35

EL Foment de la Sardana «L'Harmonia» de Tarragona, ens notificà el mes passat la nova elecció del Consell Directiu de la seva entitat.

Ultra aquesta nova, ens regracia — d'una manera ben efusiva i encoratjadora — l'enviament mensual del nostre portantveu.

Agraïm vivament als amics tarragonins aquesta finesa.

REMARQUEM amb joia el seguit de conferències culturals i polítiques, celebrades a la nostra ciutat durant el passat mes de febrer.

Són les següents:

DIA 6. - El culte catèdràtic de Filosofia de l'Institut de Lleida, el nostre conciutadà Joaquim Serra Vila, ens delectà amb la seva documentada dissertació:

«A l'entorn del problema: llibertat».

DIA 9. - El professor Enric Blanco, l'ardit navegant català, ens féu una bella narració del seu viatge «Boston-Barcelona», a bord de l'*Evalú*.

DIA 21. - El conegut pedagog de la nostra urb Llorenç Vives, desenrotllà brillantment el tema:

«Anicet de Pagès, dintre la renaixença de les lletres catalanes».

DIA 26. - Sota el títol:

«El catalanisme liberal» l'orientador polític i reconegut escriptor i historiador A. Rovira i Virgili féu fruit al públic figuerenc de la seva valuosa oratòria.

DIA 28. - L'eximi poeta Tomàs Garcés ens féu gaudir uns bells moments amb la lectura comentada del seu darrer llibre de poemes «Paradís».

D'aquestes conferències han estat organitzadors: «Atenea», J. N. R. de l'Empordà i C. Excursions i Esports.

Celebrem de debó aquesta febre cultural i política de Figueres, digne desvetllament del nostre poble.

PEL NOSTRE ARXIU.

Bella Ausona.

Montseny amunt.

Aquests són els títols de les dues sardanes per a cobla amb què galantment ens ha obsequiat el nostre col·laborador i conegut compositor Font Palmarola.

Regraciem ben cordialment aquesta donació.

Classes de nit
Problemes - Redacció - Ortografia
De 6 a 7, de 7 a 8 i de 8 a 9
COL·LEGI EMPORDANÉS

MOVIMENT DE SOCIS:

BAIXES: HOMES 2

Josep M.ª Pau (voluntària)

Josep Pujol Molinet »

DONES 2

Genoveva Roig (voluntària)

Pilar Navet »

**Aquest número ha passat
per la censura governativa**

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

Noies, Nois: Per postals, a la

Llibreria Batllosera

Enginyers, 3

Figueres

plus ultra

companyia d'assegurances generals

abans

centre català d'asseguradors

fundada l'any 1887

rams

transports, incendis, vida, collites, accidents,
responsabilitat civil, maquinària i robatori.

representant: **joan saleres**

joan mates, 13

figueres

RIGOL sempre RIGOL

NOVETATS PER A SENYORA

PERE JUANOLA

GIRONA, 24

FIGUERES

*Aquesta casa rep continuament les
últimes novetats que imposa la moda*

PREU FIXE